

Наталія Проскурка
старший викладач, м. Київ

Діагностика ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців з інформаційних технологій

Проблема осмислення цінностей людського буття виходить сьогодні на перший план наукового пізнання, знаменуючи цим новий етап розвитку науки. Цінності і ціннісні орієнтації завжди були одним із більш важливих об'єктів дослідження філософії, соціології, педагогіки та психології на всіх етапах їхнього становлення і розвитку як окремих галузей знання.

За нашим переконанням зміст освіти, на теперішній час, в умовах переоцінки цінностей, повинен бути присвячений не тільки засвоєнню професійних знань і навичок, а й особистісному росту і розвитку, формуванню ціннісно-сміслових орієнтацій особистості, яка самоактуалізується.

У нашому дослідженні автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій брали участь 212 студентів Національного авіаційного університету, що навчаються за напрямами підготовки: комп'ютерні науки; комп'ютерна інженерія; програмна інженерія; безпека інформаційних і комунікаційних систем; системи технічного захисту інформації; управління інформаційною безпекою, з них – 162 чоловічої, та – 50 жіночої статі віком від 17 до 22 років. Відповідно до виділеної нами структури автопсихологічної компетентності входить і ціннісно-смісловий компонент.

Ціннісно–смісловий компонент автопсихологічної компетентності фахівця з інформаційних технологій містить світоглядні установки, що виражають ціннісне ставлення до самопізнання та саморозвитку майбутнього фахівця у процесі професійного навчання у ВНЗ, забезпечують прагнення до саморозвитку, самовдосконалення, самоактуалізації в майбутній професії.

Для дослідження ціннісно-сміслового компоненту автопсихологічної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій використовували методика Д. О. Леонтьєва «Смисложиттєві орієнтації» та методика «Незавершені речення» (модифікація О.І.Бондарчук).

Результати нашого дослідження опрацьовувались за допомогою програми SPSS 17.0.

За результатами нашого дослідження було виявлено, що 53,3% майбутніх фахівців з інформаційних технологій мають низький рівень сформованості ціннісно-сміслового компоненту автопсихологічної компетентності; 27,8 % - середній рівень та тільки 15,1% - високий рівень сформованості ціннісно-сміслового компоненту автопсихологічної компетентності.

Низький рівень ціннісно-сміслового компоненту характеризує майбутнього фахівця з інформаційних технологій, як особистість, що живе

сьогоднішнім днем, має переконаність у тому, що життя людини непідвладне свідомому контролю, що свобода вибору ілюзорна і безглуздо що-небудь загадувати на майбутнє.

Середній рівень ціннісно-сміслового компоненту характеризує майбутнього фахівця з інформаційних технологій, як особистість, що має плани на майбутнє, але які в сьогоденні не підкріплюються особистою відповідальністю за їх реалізацію, оскільки недостатньо використовуються засоби самопізнання та саморозвитку.

Високий рівень ціннісно-сміслового компоненту аутопсихологічної компетентності характеризує майбутнього фахівця з інформаційних технологій як сильну особистість, що володіє достатньою свободою вибору, щоб побудувати своє життя у відповідності зі своїми цілями і завданнями, вільно приймати рішення і втілювати їх у життя, використовуючи засоби самопізнання та саморозвитку.

Отже, в результаті проведеного дослідження ціннісно-сміислової сфери майбутніх фахівців з інформаційних технологій ми визначили, що особистісні смисли більшості студентів позбавлені спрямованості і часової перспективи, характеризуються незадоволеністю процесом життя та не визначеністю життєвих перспектив, що зумовлює перегляд всієї системи професійної підготовки, пошуку і впровадження нових форм і методів навчальної роботи зі студентською молоддю.